

- Takk, Røde Kors

Norges Røde Kors mener at norske sykepleiere i tysk tjeneste under krigen ikke burde vært tiltalt. — Tusen takk på vegne av alle berørte! Dette kom sent, men godt, sier Hanna Kvanmo.

THORLEIF
ANDREASSEN

Det var en meget glad og lettet Hanna Kvanmo som igår mottok Aftenpostens informa-

sjon om utspillet fra Norges Røde Kors. Hun befant seg i en bokbutikk i Bodø og signerte sin nye bok, som nettopp omhandler hennes tid som hjelpepleier i Tyskland.

Aftenposten fikk tak i forfat-

teren på telefon. 50 mennesker sto i kø for å få den tidligere SV-lederens signatur.

Vi fremla uttalelsene fra Norges Røde Kors. Først var det taust. Så kom det spontant: — Tusen takk. Tusen takk på vegne av de berørte. Jeg håper alle berørte nå kan føle at en byrde er tatt av deres rygger...

I en pressemelding gjør Norges Røde Kors det klart at man mener at tiltale ikke burde vært reist mot de norske

kvinnene som virket som Røde Kors hjelpepleiere i Tyskland under siste verdenskrig. I 1945 appellerte den internasjonale Røde Kors-Komitéen i lys av krigens folkerett til norske myndigheter om ikke å straffe disse sykepleierne. Til tross for dette hadde Norges Røde Kors i 1945 ingen innvendinger mot at straffesak ble reist. Norge var det eneste land som reiste slik tiltale, sier presidenten i Norges Røde Kors, Bjørn Bruland.

Nøktern

Genevekonvensjonene av 1949 sier klart at ingen noensinne må bli forulempet eller dømt bare for å ha pleiet sårede eller syke. Bruland understreker at Røde Kors ikke med dette reiser noen generell kritikk av rettsoppgjøret som fant sted etter krigen.

— Vi er alle klar over at det var en spesiell atmosfære i landet etter krigen, og et utbredt ønske om at de som virket på tysk side skulle straffes. Hanna Kvanmo ble en av dem, og hun har omtalt dette på en nøktern og saklig måte i sin bok «Dommen».

Hjelpepleier

Uttalelsen fra Norges Røde Kors kommer etterat fornyet

Hjelpepleier Hanna Kvanmo var i tysk tjeneste under krigen. Nå mener Røde Kors hun ikke burde vært tiltalt. (Foto fra boken «Dommen»)

- Tvilsom tiltale

BENTE EGJAR
ENGESLAND

Folkerettslig tvilsomt, sier professor dr. juris. Carl August Fleischer om å reise straffesak mot sykepleiere som bar gjorde en humanitær innsats i krig.

— I krigens folkerett er det et prinsipp at alle syke og sårede skal pleies. Folkeretten kan til og med være et hinder for praktisering av norsk straffelov i den forbindelse, sier Fleischer i en generell

kommentar. Han har ikke studert sakene om de norske Røde Kors-sykepleierne og kan derfor ikke kommentere disse spesielt. Men Fleischer som er ekspert i folkerett, tilføyer at selv om man rent formelt skulle ha adgang til å reise tiltale — som er tvilsomt — er humanitær innsats et sterkt argument mot rettslig forfølgelse.

Genevekonvensjonene av 1949 sier at ingen noensinne må bli forulempet eller dømt bare for å ha pleiet sårede eller syke.

Harald Sund, som deltok som statsadvokat ved Riksadvokatembetet under rettsoppgjøret skrev nylig i Adresseavisen at Norge handlet i strid med folkeretten: — Det var i strid med folkeretten da Norge under rettsoppgjøret etter krigen gikk til strafferettslige aksjoner mot Røde Kors-søstre. Han reagerte på dette punkt allerede under rettsoppgjøret. Sund stiller også spørsmål ved om Hanna Kvanmo i det hele tatt gjorde seg skyldig i landsforræderi.

oppmerksomhet er rettet mot Røde Kors-sykepleierne, gjennom Hanna Kvanmos nye bok. I boken omtaler hun bl.a. sin innsats under siste verdenskrig som Røde Kors-medarbeider, konkret som hjelpepleier i Tysk Røde Kors.

— Gjennom de 125 år Røde Kors har arbeidet i Norge, har utdanning av sykepleiere og

sanitetspersonell stått i fremste rekke av våre aktiviteter. Det har vært stort behov for slikt personell i kriger, i kampen mot folkesykdommer og til nasjonal og internasjonal katastrofeinnsats. Det er viktig at alt slikt personell kan gjøre sin innsats i trygghet for at de er beskyttet av internasjonale rettsregler, sier Bjørn Bruland.